

Jaarverslag 2016

Datum: 13 maart 2017

Rekenkamer **Lelystad**

Inhoudsopgave

1. Inleiding.....	1
Over dit jaarverslag.....	1
Over de rekenkamer Lelystad.....	1
Samenstelling rekenkamer.....	2
Onafhankelijk onderzoek.....	2
2. Realisatie over 2016.....	3
Uitgangspunten besteding budget rekenkamer.....	3
3. Onderzoeken afgerond in 2016.....	4
Samenvatting.....	4
Digitale veiligheid.....	4
Inkoop en subsidiering sociaal domein.....	6
Meldingen openbare ruimte (Spotdag AR / NVRR).....	7
4. Wordt vervolgd in 2017.....	8
Samenvatting.....	8
Controlerende rol van de raad.....	8
ICT.....	9
Huishoudelijke ondersteuning Wmo.....	10
Opvolgingsonderzoek HVC.....	11
5. Overige activiteiten van de rekenkamer in 2016.....	13
Vergaderingen en overige werkvormen.....	13
Interne contacten.....	13
Externe contacten.....	14
Kwaliteitszorg.....	14
6. Nawoord voorzitter.....	16

1. Inleiding

Over dit jaarverslag

Ieder jaar stelt de rekenkamer Lelystad een jaarverslag op over het voorafgaande jaar. Het jaarverslag van de rekenkamer Lelystad is in eerste instantie bedoeld voor de Lelystadse gemeenteraad. Het wordt ook ter informatie aangeboden aan het college en aan de directie van de gemeente Lelystad. De rekenkamer publiceert haar jaarverslag vanuit het oogmerk van publieke verantwoording ook op haar website¹.

In dit jaarverslag gaan we eerst in op wat algemene informatie, waarna we in hoofdstuk 2 inzicht geven in de financiën over 2016 van de rekenkamer Lelystad. In hoofdstuk 3 blikken we terug op de onderzoeken en rapporten uit 2016. In hoofdstuk 4 geven wij uitleg over de lopende onderzoeken. Hoofdstuk 5 geeft weer welke andere activiteiten de rekenkamer ontplooit. De voorzitter sluit dit jaarverslag af met een nawoord.

Over de rekenkamer Lelystad

De rekenkamer Lelystad is een onafhankelijk bestuursorgaan van de gemeente Lelystad, met een grondslag in de gemeentewet². De rekenkamer heeft de wettelijke opdracht de doeltreffendheid, doelmatigheid en rechtmatigheid van het door het gemeentebestuur gevoerde bestuur te onderzoeken³. Het is de bedoeling dat de rekenkamer met haar onderzoek bijdraagt aan het vergroten van de transparantie, het bevorderen van publieke verantwoording en het verbeteren van het functioneren van de gemeente Lelystad. De rekenkamer Lelystad heeft tot doel met haar onderzoeksrapporten en andere activiteiten de gemeenteraad te ondersteunen in zijn kaderstellende en controlerende rol.

---

¹ www.lelystad.nl/rekenkamer

² Artikel 81a, gemeentewet.

³ Artikel 182, gemeentewet.

Samenstelling rekenkamer

De rekenkamer Lelystad bestond in 2016 uit:

- Robert Douma (voorzitter),
- Iris Koopmans (lid) en
- Corrie Hartholt (plaatsvervangend lid).
- Ing Yoe Tan (deels).

De rekenkamer Lelystad wordt ondersteund door Patricia Nieuwenhuis (secretaris).

Onafhankelijk onderzoek

De rekenkamer is onafhankelijk in de keuze van onderzoeksonderwerpen, -aanpak, -timing en in de oordeelsvorming. Dat is en blijft voor de rekenkamer Lelystad een belangrijk uitgangspunt. Dat wil echter niet zeggen dat wij geen oog hebben voor onze omgeving. Wij zoeken onder andere de gemeenteraad graag op om van gedachten te wisselen over alle aspecten omtrent rekenkameronderzoek. Achterliggende gedachte hierbij is dat ons onderzoek de gemeenteraad behulpzaam is in zijn werkzaamheden. Dat begint meestal bij de programmering van onze onderzoeken. Uitwisseling van suggesties voor onderzoek is derhalve belangrijk. In dit verband nodigen wij daarom ook de inwoners van Lelystad van harte uit suggesties voor rekenkameronderzoek te doen.

Kortom: de rekenkamer Lelystad verneemt graag opmerkingen en voorstellen van iedereen. U kunt deze indienen via ons mailadres: rekenkamer@lelystad.nl.

2. Realisatie over 2016

Realisatie budget 2016 rekenkamer

Omschrijving	Toelichting	Begroting 2016	Uitgaven 2016	Saldo
Onkostenvergoeding leden	Vergoeding leden rekenkamer, inclusief vergoeding reis- en verblijfskosten.	€ 33.495,00	€ 39.704,00	€ 6.209,00-
Overige kosten	Kosten catering, lidmaatschap NVRP, communicatie, vakliteratuur, telefoonkosten, reiskosten, etc.	€ 1.500,00	€ 1.055,00	€ 445,00
	Inkoop en subsidie 3D		€ 8.264,00	
	Wmo huishoudelijke hulp		€ 7.220,00	
	Digitale veiligheid (betaling in 2015)		€ -	
Onderzoeken	HVC2 (betaling in 2017)	€ 61.022,00	€ -	€ 28.330,00
	ICT		€ 17.208,00	
	Spotdag AR / NVRP		€ -	
	Controlerende rol van de raad		€ -	
Personeelskosten	Salariskosten incl. sociale lasten	€ 91.732,00	€ 92.117,00	€ 385,00-
	Totaal 2016	€ 187.749,00	€ 165.568,00	€ 22.181,00

Uitgangspunten besteding budget rekenkamer

- De rekenkamer mag conform de verordening op de rekenkamer uitgaven doen ter hoogte van het totaalbudget. Het budget van de rekenkamer en de afzonderlijke posten zelf zijn verder niet geoormerkt.
- De leden van de rekenkamer ontvangen een vergoeding die is gebaseerd op de reguliere vergoeding voor raadsleden. De voorzitter ontvangt 80% van deze vergoeding en de leden 60%. In artikel 2, tweede lid, van het 'Rechtspositiebesluit raads- en commissieleden' staat dat de vergoeding voor raadsleden per 1 januari van elk jaar wordt herzien aan de hand van het indexcijfer *CAO lonen overheid*. Dit budget is in 2016 overschreden vanwege overlap door het vertrek van mevrouw Tan en de komst van mevrouw Hartholt.
- Het budget voor onderzoeken en overige kosten van de rekenkamer is onder meer gebaseerd op outputafspraken met de commissie van de Rekening. De rekenkamer Lelystad wordt geacht in principe jaarlijks twee grote en één klein onderzoek op te leveren.
- Het budget voor de personele ondersteuning van de rekenkamer is gebaseerd op 1 fte in schaal 12. Dit budget is in 2016 zeer beperkt overschreden door extra administratieve inhuur. Op deze wijze kon onder meer extra capaciteit vrijgemaakt worden voor het primaire proces van de rekenkamer (begeleiding van onderzoek, meewerken aan onderzoek en onderzoeksrapporten).

3. Onderzoeken afgerond in 2016

Samenvatting

De rekenkamer heeft zich in 2016 bezig gehouden met zes onderzoeksonderwerpen. Drie onderzoeksrapporten zijn in 2016 afgerond, te weten:

- digitale veiligheid,
- inkoop en subsidiering in het sociale domein en
- meldingen openbare ruimte (Spotdag Algemene Rekenkamer / NVRN).

De rekenkamer heeft in 2016 drie nieuwe onderzoeken opgestart. De belangrijkste is een diepgaand onderzoek naar de huishoudelijke ondersteuning Wmo. Daarnaast heeft de rekenkamer een vervolgonderzoek opgestart naar de opvolging van de overgenomen aanbevelingen uit het rekenkameronderzoek naar afvalverwerker HVC uit 2014 en een beknopt onderzoek naar meldingen openbare ruimte (Spotdag Algemene Rekenkamer / NVRN).

Digitale veiligheid

Informatieveiligheid bij gemeenten is verscherpt op het netvlies gekomen na crises als de hack bij DigiNotar en Lektobert⁴. Wat gebeurt er bijvoorbeeld als gevoelige informatie op straat komt te liggen? Of als de digitale dienstverlening aan burgers niet meer mogelijk is? Naast financiële, juridische en technische gevolgen, kunnen deze crises het imago van de gemeente en de privacy van de burgers aantasten. De genoemde crises hebben aangetoond dat gemeenten kwetsbaar kunnen zijn.

Om de informatieveiligheid bij gemeenten te verbeteren, hebben Rijk en gemeenten de Baseline Informatiebeveiliging Gemeenten (BIG) opgesteld. Er is sprake van zogenaamde 'verplichte zelfregulering'. Dat betekent dat gemeenten zelf aan zet zijn.

---

⁴ *DigiNotar verzorgde elektronische handtekeningen en certificaten voor een groot deel van de overheid, zoals die van DigiD. In juli 2011 ontdekte DigiNotar dat deze een maand eerder gehackt was en kwam daarmee pas eind augustus mee naar buiten. Uit onderzoek bleek dat DigiNotar fouten in de procedures en systemen had gemaakt. Dit leidde ertoe dat alle overheidscertificaten onveilig waren. In oktober 2011 bleek dat de websites van vijftig gemeenten en gemeentelijke diensten open stonden vanwege een verouderde Windows-versie. Daardoor konden kwaadwillenden informatie ophalen en bestanden aanpassen of wissen. Ook kon men door het lek DigiD's misbruiken en namens een inwoner handelingen uitvoeren bij een van de vijftig 'leke' gemeenten. Oktober 2011 werd daardoor Lektobert genoemd.*

De rekenkamer Lelystad heeft eind 2015 / begin 2016 kort onderzoek gedaan naar de stand van zaken op het gebied van digitale veiligheid in de gemeente Lelystad. De rekenkamer heeft het rapport van dit onderzoek gepubliceerd op 21 maart 2016.

Digitale veiligheid op strategisch en tactisch niveau in orde

De overkoepelende conclusie van de rekenkamer is, dat college en management van gemeente Lelystad op strategisch en tactisch niveau voldoende sturen op het invoeren van de afspraken uit de Baseline Informatiebeveiliging Gemeenten (BIG). Ook in vergelijking met vier gemeenten, waar onze onderzoeker informatieveiligheid eerder heeft onderzocht, doet Lelystad het op papier goed. De rekenkamer merkt wel op dat voldoen aan de normen van de BIG op zich niet per se betekent, dat er geen informatiebeveiligingsrisico's meer zijn. Zo kunnen gebreken op het niveau van de uitvoering ook invloed hebben op de informatiebeveiliging van de gemeente Lelystad. Het voldoen aan de BIG is wel een grote stap in de goede richting. Daarbij is het nodig om informatiebeveiliging niet meer alleen te zien als een kwestie van bedrijfsvoering. Uit het onderzoek bleek ook dat de Lelystadse raad te summier wordt geïnformeerd over digitale veiligheid in de gemeentelijke organisatie.

Aanbeveling: verbeter rapportage aan de raad

De rekenkamer beveelt de raad daarom aan informatieveiligheid aan te laten merken als een kritieke succesfactor voor de gemeentelijke beleidsuitvoering en dienstverlening⁵. Dit kan bijdragen aan een bredere bewustwording, dat er wel degelijk politieke en bestuurlijke aspecten zijn aan informatieveiligheid.

De rekenkamer beveelt de raad daarnaast aan met het college te overleggen over de terugkoppeling die de raad periodiek zou moeten krijgen over planning, uitvoering en realisatie op het gebied van informatieveiligheidsbeleid. De rekenkamer adviseert de raad in ieder geval duidelijk te besluiten wanneer en met welke frequentie hij periodieke terugkoppeling verwacht (inclusief deadlines) en welke inhoudelijke informatie op zijn minst daarin opgenomen moet zijn.

---

⁵ Een kritieke succesfactor is een kenmerk van de organisatie of van de omgeving, dat essentieel is voor de levensvatbaarheid en het succes van die organisatie. Dat kan zowel positief als negatief zijn. In hoofdzaak gaat het erom dat iets zo belangrijk is dat de organisatie er extra aandacht aan moet besteden.

De raad kan onder andere vragen om kerngegevens zoals het aantal ernstige en minder ernstige incidenten op het gebied van informatiebeveiliging, de opvolging die is gegeven aan (ernstige) incidenten, de uitkomsten op hoofdlijnen van audits en zelftesten, in welke mate de uitkomsten hiervan opgevolgd en afgedaan zijn, enzovoort.

Inkoop en subsidiëring sociaal domein

Efficiënt en effectief inkopen en subsidiëren was altijd al belangrijk voor gemeenten. Met de veranderingen in het sociale domein nam het belang van uitbesteden toe. Het is hierbij de vraag welke invloed de gemeenteraad heeft op de borging van (maatschappelijke en sociale) doelstellingen en kwaliteit bij inkoop en subsidiëring door de gemeente. De rekenkamer Lelystad heeft onderzoek hiernaar gedaan. Het onderzoek heeft plaatsgevonden in 2015 en het bijbehorende rapport is gepubliceerd op 8 september 2016.

Kaders voor inkoop- en aanbesteding en subsidieverstreking procedureel op orde

Uit dit beknopte casuonderzoek naar drie inkoop- en subsidiedossiers in het sociale domein blijkt, dat het sociale domein volop in ontwikkeling is in gemeente Lelystad. De kaders die de raad heeft gesteld voor inkoop- en aanbesteding en voor subsidieverstreking zijn qua procedure op orde.

Raad heeft tot nu toe minder scherp kunnen aanbrengen in zijn inhoudelijke beleidsambities

In 2014 heeft de raad onder tijdsdruk gestuurd op de drie decentralisaties. De raad heeft daarbij zorgcontinuïteit voorop gesteld en tot nu toe minder scherp kunnen aanbrengen in zijn inhoudelijke beleidsambities. Mede daardoor heeft de raad op dit moment ook onvoldoende handvatten voor een goede controle en beoordeling van effecten, realisatie en resultaten van beleid achteraf.

Advies rekenkamer: in consolidatiefase verder met inhoudelijke ambities

Nu de start- en aanloopperiode in het sociale domein zo langzamerhand voorbij zijn, zou een periode van bestendiging moeten volgen. De afspraken tussen raad en college zouden in deze fase vooral moeten gaan over inhoudelijke ambities, maatschappelijke en sociale doelstellingen. Het gaat er dan vooral om hoe beleidsresultaten en -effecten moeten worden gemeten en hoe zorgaanbieders hier verantwoording over moeten afleggen.

Inmiddels is er meer informatie beschikbaar gekomen over onder meer cliënttevredenheid, financiële resultaten en geleverde prestaties in het sociale domein. Aan de hand hiervan kunnen raad en college het gesprek aangaan over een mogelijk scherpere invulling in de toekomst van de kaderstellende en controlerende rol door de raad in het sociale domein. Maar bijvoorbeeld ook over hoe de eerste resultaten zich in de praktijk verhouden tot verwachte beleidsresultaten en -effecten, over het controleren van de beleidseffecten en over het beheersen van eventuele risico's. De rekenkamer geeft de Lelystadse gemeenteraad negen aanbevelingen.

Meldingen openbare ruimte (Spotdag AR / NVRR)

Rekenkamers doen wel vaker gezamenlijk onderzoek. Maar samen één dag de straat op om een specifiek onderwerp in kaart te brengen is nieuw. Op maandag 10 oktober 2016 deden diverse rekenkamers op 15 plaatsen door heel Nederland onderzoek naar het online indienen van een melding over losliggende stoeptegels bij de eigen gemeente. De rekenkamer Lelystad deed ook mee aan dit initiatief van de Algemene Rekenkamer en de Nederlandse Vereniging voor Rekenkamers (NVRR).

Om te achterhalen wat Lelystedelingen vinden van de gebruiksvriendelijkheid van de gemeentelijke webformulieren voor het indienen van meldingen openbare ruimte, heeft de rekenkamer Lelystad 29 inwoners een aantal stellingen voorgelegd. We hebben onder andere gevraagd naar het gebruiksgemak van de webformulieren, de begrijpelijkheid van de teksten en de informatiewaarde van de formulieren. De uitkomsten van de straatinterviews laten zien dat op alle stellingen over de ervaren gebruiksvriendelijkheid gemiddeld hoog wordt gescoord: 4 op een schaal van 1 tot 5. In Lelystad waren de uitkomsten door de bank genomen zelfs nog een tikkeltje hoger dan de overkoepelende resultaten.

4. Wordt vervolgd in 2017

Samenvatting

De rekenkamer Lelystad heeft in de loop van 2016 drie onderzoeken gestart: huishoudelijke ondersteuning, een opvolgingsonderzoek naar aanleiding van het rekenkameronderzoek naar afvalverwerker HVC uit 2014 en de spotdag naar meldingen in de openbare ruimte. Twee onderzoeken die de rekenkamer eind 2015 had opgestart zijn, ondanks alle inspanningen van de rekenkamer en de ingehuurd onderzoekers, onverhoopt sterk vertraagd. Door onvoorziene omstandigheden, maar ook door knelpunten gedurende de uitvoering van de onderzoeken. De vertraagde onderzoeken zijn: ICT en controlerende rol van de raad. Al deze onderzoeken die we toelichten in dit hoofdstuk zijn in verschillende stadia van uitvoering. Hieronder geeft de rekenkamer Lelystad per onderzoek een toelichting op de stand van zaken.

Controlerende rol van de raad

De controlerende rol van de raad is de afgelopen jaren belangrijker geworden. Vandaag de dag noemen wetenschappers en politici het uitoefenen van toezicht en controle één van de belangrijkste functies van de gemeenteraad.

Controleren is politiek werk

Raadsleden zijn gekozen om bepaalde belangen te behartigen en te bewaken. Deze belangen staan centraal in hun controlerende werk. Goede controle door de raad is van groot belang voor de transparantie van bestuur en het afleggen van verantwoording aan de Lelystadse inwoners. Door controle kan de raad inzicht krijgen in processen, hiervan leren en bijsturen. Met goede controle kan de raad vertrouwen winnen van de inwoners en de afstand tot hen verkleinen. De uitkomsten van controle door de raad zijn ook input voor de kaderstelling door de raad. Het is de bedoeling dat de samenleving verandert in een participatiesamenleving. Dit zou ook moeten leiden tot verandering van perspectieven bij de gemeenteraad. Bij een andere interactie passen ook andere manieren van verantwoording en controle.

Planning van dit rekenkameronderzoek

De rekenkamer Lelystad wil onder andere onderzoeken welke slimme - en in de Lelystadse situatie bruikbare - oplossingen er bij andere overheden zijn op het gebied van de invulling van controlerende rol van de raad. Het is de bedoeling dat het onderzoek aanleiding en inspiratie biedt voor een dialoog in de raad over de toekomstige invulling van zijn controlerende rol. Onderzoeksbureau Stibabo voert het onderzoek uit voor de rekenkamer Lelystad. De uitvoering van dit onderzoek heeft vertraging opgelopen. Het onderzoek is naar verwachting in het eerste kwartaal van 2017 gereed. In voorbereiding op dit onderzoek, heeft de rekenkamer een vooronderzoek uitgevoerd naar de controlerende rol van de raad.

ICT

De overheid digitaliseert in hoog tempo, ook in Lelystad. In de jaren negentig werd informatie- en communicatietechnologie (ICT) nog voornamelijk gebruikt als hulpmiddel in de bedrijfsvoering, om documentstromen en interne processen te digitaliseren. Maar inmiddels is ICT overal. Het is een cruciale schakel geworden in het contact met de burger. Tal van gemeentelijke processen verlopen digitaal via het loket van de gemeentelijke website, op basis van complexe onderliggende systemen zoals digitale basisregistraties en DigiD. Elk onderwerp of beleidsterrein heeft tegenwoordig een samenhang met ICT. Beleidsvoorstellen kunnen daardoor mogelijk grote gevolgen hebben voor de ICT-systemen, die de gemeente in gebruik heeft. Kortom: ICT heeft een dermate grote invloed op het functioneren van de gemeente Lelystad, dat goed functionerende ICT een harde randvoorwaarde is geworden.

Planning van dit rekenkameronderzoek

De rekenkamer wil met dit onderzoek nagaan of het ICT-beleid van de gemeente Lelystad goed is afgestemd op wat er nu en in de toekomst nodig is voor de uitvoering van de gemeentelijke taken. Ook willen we nagaan of, omgekeerd, de uitvoering van de huidige en toekomstige gemeentelijke taken goed wordt ondersteund door het gevoerde ICT-beleid. Hierbij is sturing door de raad op ICT ook van belang. Onderzoeksbureau BMC heeft het onderzoek uitgevoerd voor de rekenkamer Lelystad. De uitvoering van dit onderzoek heeft vertraging opgelopen. Het onderzoek is naar verwachting in de eerste helft van 2017 gereed.

Huishoudelijke ondersteuning Wmo

Al een aantal jaren is in de media veel te doen over de huishoudelijke ondersteuning zoals de gemeente die regelt vanuit de wet maatschappelijke ondersteuning. De Lelystadse gemeenteraad heeft signalen gekregen, dat er ook in Lelystad soms zaken mis gaan met de huishoudelijke hulp. Dat blijkt onder andere uit een motie die de Lelystadse gemeenteraad heeft aangenomen op 1 december 2015. Fracties uit de Lelystadse gemeenteraad hebben de rekenkamer Lelystad daarom verzocht, onderzoek te doen naar de huishoudelijke ondersteuning in Lelystad. De rekenkamer is na gesprekken met diverse raadsleden op dit verzoek ingegaan.

Wat betekent huishoudelijke ondersteuning voor Lelystadse cliënten?

De rekenkamer Lelystad doet een onafhankelijk onderzoek naar de uitwerking van het Lelystadse beleid voor de huishoudelijke ondersteuning in de dagelijkse praktijk van kwetsbare Lelystadse cliënten. De keuze is gevallen op dit onderwerp, vanwege het grote maatschappelijke en financiële belang van huishoudelijke ondersteuning en vanwege de grote belangstelling van de Lelystadse raad voor dit onderwerp. Huishoudelijke ondersteuning is immers een van de goedkoopste vormen van zorg en kan eraan bijdragen, dat inwoners langer zelfstandig kunnen blijven wonen en dat zij minder duurdere zorg nodig hebben.

Planning van dit rekenkameronderzoek

In dit onderzoek gaat de rekenkamer - net als haar eerdere rekenkameronderzoek naar huishoudelijke ondersteuning uit 2009 / 2010 - weer vooral uit van het perspectief van de cliënt. Om dit te achterhalen, hebben de onderzoekers onder andere interviews afgenomen met Lelystadse cliënten huishoudelijke ondersteuning. Het Amsterdamse bureau Radaradvies heeft dit onderzoek uitgevoerd voor de rekenkamer Lelystad. De rekenkamer Lelystad gaat voorlopig uit van publicatie van dit onderzoek voor de zomer van 2017.

Opvolgingsonderzoek HVC

De rekenkamer Lelystad is in de zomer van 2016 van start gegaan met een beknopt onderzoek naar de opvolging van de aanbevelingen uit het diepgaande onderzoek, dat zij in 2014 deed naar afvalverwerker HVC.

Het onderzoek naar HVC uit 2014 is indertijd samen met 17 andere rekenkamer(commissies) uitgevoerd, die 19 in HVC deelnemende gemeenten vertegenwoordigen. Bij de uitvoering van dit beknopte onderzoek trekt de rekenkamer Lelystad weer gezamenlijk op met een aantal andere rekenkamer(commissie)s.

Uitkomsten onderzoek HVC uit 2014

Het onderzoek uit 2014 ging over de interactie tussen afvalverwerker HVC en de deelnemende gemeenten als aandeelhouder. Uit dit onderzoek bleek onder andere, dat er grote risico's verbonden konden zijn aan de gemeentelijke deelname in HVC. In het kort zijn dat:

- HVC heeft te maken met een afnemend aanbod aan verbrandbaar afval en een overcapaciteit bij de verbrandingsovens. Daardoor staan de inkomsten van HVC onder druk.
- HVC heeft indertijd met de aandeelhouders ballotageovereenkomsten gesloten, waardoor deelnemende gemeenten hoofdelijk aansprakelijk kunnen worden gesteld voor de verliezen en schulden van HVC.
- Er doen zich risico's voor op het terrein van (Europees) aanbestedingsrecht en ongeoorloofde staatsteun.

De risico's die de aandeelhoudende gemeenten lopen, staan bovendien niet in goede verhouding tot de geringe zeggenschap die zij hebben.

In 2014 hebben veel gemeenteraden van de deelnemende rekenkamer(commissie)s te kennen gegeven actief betrokken te willen zijn bij het dossier HVC. De deelnemende rekenkamer(commissie)s willen daarom nu onderzoeken in welke mate de betrokken gemeenten en HVC invulling hebben gegeven aan de aanbevelingen die zijn overgenomen uit het eerdere onderzoek naar HVC.

Planning van dit rekenkameronderzoek

Proof Adviseurs uit Den Haag heeft dit beknopte onderzoek uitgevoerd namens de deelnemende rekenkamer(commissie)s. Het is de bedoeling dat de samenwerkende rekenkamers en de onderzoekers de resultaten van dit beknopte onderzoek in een gezamenlijke bijeenkomst presenteren aan hun gemeenteraden. Naar verwachting zal deze bijeenkomst omstreeks voorjaar 2017 kunnen plaatsvinden.

5. Overige activiteiten van de rekenkamer in 2016.

Naast het doen van onderzoek verricht de rekenkamer andere activiteiten ter ondersteuning van het onderzoeksproces en de borging van de kwaliteit van rekenkameronderzoek.

Vergaderingen en overige werkvormen

In 2016 heeft de rekenkamer tien keer een reguliere vergadering belegd. Alle overige relevante data van overleggen staan ook in het onderstaande overzicht.

Datum	Omschrijving
12-jan-16	O-sessie vooronderzoek controlerende rol van de raad
13-jan-16	Reguliere vergadering rekenkamer.
16-feb-16	Reguliere vergadering rekenkamer.
15-mrt-16	Reguliere vergadering rekenkamer.
12-apr-16	Reguliere vergadering rekenkamer.
15-apr-16	Jaarcongres NVR
18-apr-16	Commissie van de Rekening.
31-mei-16	Reguliere vergadering rekenkamer.
06-jun-17	Voortgangsgesprek onderzoek controlerende rol
14-jun-16	Overleg Flevolandse rekenkamer(commissie)s.
22-jun-16	Reguliere vergadering rekenkamer.
11-jul-16	Commissie van de Rekening.
06-sep-16	Reguliere vergadering rekenkamer.
11-okt-16	Reguliere vergadering rekenkamer.
15-nov-16	Reguliere vergadering rekenkamer.
28-nov-16	Commissie van de Rekening.
29-nov-16	Afstemmingsoverleg onderzoeksagenda's accountant, ambtelijke organisatie, rekenkamer.
20-dec-16	Reguliere vergadering rekenkamer.

13

Interne contacten

De rekenkamer heeft in diverse samenstellingen overleg gevoerd met de leden van de raadsfracties, collegeleden en vertegenwoordigers vanuit de ambtelijke organisatie. Eind november 2016 vond voor het eerst in lange tijd weer een overleg plaats tussen de ambtelijke organisatie, de accountant, de voorzitter van de commissie van de rekening en een vertegenwoordiging van de rekenkamer. Dit overleg biedt goede, eerste aanknopingspunten voor een betere afstemming van onderzoeken die voor, door of namens geledingen in de gemeente Lelystad worden uitgevoerd.

Ook dit jaar weer betekenden de interne contacten waardevolle input voor het werk van de rekenkamer. In 2016 heeft de rekenkamer drie keer af mogen stemmen met de (raads)commissie van de Rekening. Daarnaast zijn er in het kader van de uitgevoerde onderzoeken verschillende contacten geweest met individuele raad(sleden), leden van het college, gemeentesecretaris en diverse ambtenaren.

Externe contacten

De rekenkamer Lelystad volgt actief landelijke ontwikkelingen om haar kennis en expertise te verbeteren. Hierbij maakt zij ook gebruik van ervaringen van andere rekenkamers/- commissies. De rekenkamer Lelystad heeft onder andere via haar koepelorganisatie - de Nederlandse Vereniging van Rekenkamers en Rekenkamercommissie (NVRK) - toegang tot deze informatie. De voorzitter van de rekenkamer Lelystad is tevens bestuurslid / secretaris van de NVRK. Jaarlijks organiseert de NVRK een congres voor lokale rekenkamers. De voorzitter van de rekenkamer Lelystad maakt deel uit van de congrescommissie van de NVRK. Ieder jaar is een afvaardiging van de rekenkamer Lelystad op het jaarcongres aanwezig. De rekenkamer Lelystad participeert in de netwerken van de NVRK om kennis en ervaring uit te wisselen. De Algemene Rekenkamer (AR) organiseert sinds 2010 bijeenkomsten om de samenwerking tussen de AR en de lokale rekenkamer(commissie)s te bevorderen. Ook daar is een afvaardiging van de rekenkamer Lelystad aanwezig. Deze directe betrokkenheid bij de koepelorganisatie, draagt bij aan de professionalisering en de vergroting van het netwerk van de rekenkamer Lelystad.

Kwaliteitszorg

De rekenkamer hanteert een werkwijze voor de borging van de kwaliteit van haar rapporten en overige producten. Elk onderzoek van de rekenkamer Lelystad wordt begeleid door twee leden. Het lid dat niet tot de begeleidingsgroep behoort, is 'derde lezer'.

De rekenkamer Lelystad legt eerst haar bevindingen, resultaten, conclusies en aanbevelingen uit het onderzoek vast in een concept nota van bevindingen. Deze conceptnota wordt meestal eerst voorgelegd aan de ambtenaren, die bij het onderzoek betrokken waren, voor een controle op juistheid en volledigheid van de bevindingen. Vervolgens legt de rekenkamer het rapport voor aan het college voor een bestuurlijke reactie.

Het is de bedoeling dat het college dan reageert op de conclusies en aanbevelingen uit het rapport. Nadat de rekenkamer zowel de technische als de bestuurlijke reactie heeft verwerkt, krijgt de gemeenteraad het rapport aangeboden.

De rekenkamer kan ervoor kiezen geen hoor- en wederhoorprocedure toe te passen. Dat doet de rekenkamer bijvoorbeeld bij vooronderzoeken. De rekenkamer heeft in 2015 haar reglement van orde hierop aangepast. Ook in 2016 hanteerde de rekenkamer Lelystad haar kwaliteitsdocument voor rekenkameronderzoek en -rapporten. Dit document vormt - in samenhang met andere kwaliteitsdocumenten van de rekenkamer Lelystad - de basis voor kwaliteitsborging van het werk van de Lelystadse rekenkamer.

De andere kwaliteitsdocumenten zijn, het reglement van orde van de rekenkamer en de gedragscode voor de leden van de rekenkamer Lelystad.

6. Nawoord voorzitter

De onderzoeken in het verslagjaar 2016 hebben betrekking op beleid dat voor een deel nieuw is voor de gemeente. Ze hebben ook betrekking op al langer bestaand, maar toch ook enigszins onbekend, beleid. Wij bedoelen in deze context het beleid in het sociaal domein (de drie decentralisaties) en het beleid voor ICT (digitale veiligheid). In beide beleidsvelden zijn de leden van de gemeenteraad, vanzelfsprekend, geïnteresseerd. Ze zijn echter ook zoekende. Ze voelen zich verantwoordelijk en dat zijn ze ook. Tegelijkertijd zien ze evenzeer de werkverdeling met het college en de samenwerking met andere gemeenten en andere organisaties in de stad. Enigszins ongemakkelijk kun je je dan als raadslid afvragen welke invloed je als raad nog hebt op het beleid. Vragen waarvoor je soms ook meer informatie nodig hebt. Informatie over de uitvoering van het beleid (de controle) maar ook over de vorming van het beleid (de rekenkamer kan de raad met een onderzoek bijvoorbeeld ook uitsluitend informeren over een beleidsonderdeel, als alternatief voor onderzoek waarmee de rekenkamer een inhoudelijk oordeel geeft).

Tegen deze achtergrond heeft de rekenkamer in haar rapporten meer aandacht besteed aan deze aspecten van informatie. Met deze achterliggende gedachten is in het verslagjaar gestart met onderzoeken die genoemde beleidsterreinen vanuit andere perspectieven in beeld brengen.

Het onderzoek naar de controlerende rol van de gemeenteraad sluit op bovenstaande onderzoeken aan. Een informerend onderzoek naar hoe je als gemeenteraad naar jezelf zou kunnen kijken en wellicht aanknopingspunten vindt om de eigen werkzaamheden 'handiger' te organiseren. Wij hopen met het beschikbaar komen van de resultaten van deze onderzoeken de raad ook in 2017 weer goed van dienst te kunnen zijn.

Tot slot willen wij de raad, de griffie(r) van de gemeente Lelystad, het college van burgemeester en wethouders en de ambtelijke organisatie ook langs deze weg bedanken voor de samenwerking in 2016. Deze samenwerking hebben wij als constructief en plezierig ervaren.

Daarnaast wil de rekenkamer in het bijzonder de commissie van de Rekening bedanken voor haar luisterend oor, haar adviezen en het plezierige contact. Wij zien graag uit naar een continuering hiervan.

Namens de rekenkamer van de gemeente Lelystad,

de voorzitter,

